

Sygn. akt **IV Ka 104/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Mirosław Kędzierski - sprawozdawca

Sędziowie SO Roger Michalczyk

SO Adam Sygit

Protokolant st. sekr. sądowy Aleksandra Deja-Lis

przy udziale Adama Kurasia - prokuratora Prokuratury Rejonowej w Nakle nad Notecią

po rozpoznaniu dnia 13 marca 2019 r.

sprawy

M. B. (1) s. J. i J., ur. (...) w S.

P. U. s. R. i F., ur. (...) w C.

oskarżonych z art. 158 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią

z dnia 26 listopada 2018 roku sygn. akt II K 486/17

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. B. – Kancelaria Adwokacka w N. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

SSO Roger Michalczyk SSO Mirosław Kędzierski SSO Adam Sygit

Sygn. akt **IV Ka 104/19**

UZASADNIENIE

M. B. (1) oskarżony został o to, że dnia 6 marca 2017r. w m. P. Aleja (...) na terenie Zakładu Karnego w P., na korytarzu budynku mieszkalnego (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. U. i J. W. dokonał pobicia D. M. poprzez bicie i kopanie po twarzy i ciele, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia tkanek (krwiak podskórny, obrzęk, bolesność) naruszające czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni, tj. o czyn z art.158§1 kk.

P. U. oskarżony został o to, że w dniu 6 marca 2017r. w miejscowości P. Aleja (...) na terenie Zakładu Karnego w P., na korytarzu budynku mieszkalnego(...), działając wspólnie i w porozumieniu z M. B. (1) i J. W. dokonał pobicia D. M. poprzez bicie i kopanie po twarzy i ciele, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia tkanek (krwiak podskórny, obrzęk, bolesność) naruszające czynności narządów ciała na czas powyżej dni 7, tj. o czyn z art.158§1 kk.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2018r. Sąd Rejonowy w Nakle w sprawie II K 486/17 :

1. oskarżonych M. B. (1) i P. U. uznał za winnych tego, że dnia 6 marca 2017r. w P. przy Alei (...), na terenie zakładu karnego, na korytarzu budynku mieszkalnego(...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, wzięli udział w pobiciu D. M., poprzez zadawanie mu uderzeń pięścią w głowę i kopnięcie w twarz, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci złamania kości nosa z przemieszczeniem oraz stłuczenia tkanek (krwiak podskórny, obrzęk, bolesność) naruszających czynności narządów ciała na czas powyżej dni 7, tj. popełnienia występku z art.158§1 kk i za to, na mocy :

a. art.158§1 kk skazał M. B. (1) na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

b. art.158§1 kk w zw. z art.34§1 i §1a pkt 1 kk i art.35§1 kk, przy zastosowaniu art.37a kk skazał P. U. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

2. na mocy art.29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. B. kwotę 756 zł wraz z podatkiem VAT w kwocie 173,88 zł tytułem wynagrodzenia na obronę oskarżonego M. B. (1) z urzędu;

3. zwolnił obu oskarżonych od zapłaty kosztów sądowych w tym opłaty, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożyli obrońcy oskarżonych.

O b r o Ń c a oskarżonego P. U. na podstawie art.425§1-3 kpk, art.444 kpk i art.447§1 kpk zaskarżył powyższy wyrok na korzyść oskarżonego w całości.

Na podstawie art.427§1-3 kpk i art.348 pkt 2 kpk wyrokowi temu zarzucił :

I. obrazę przepisów postępowania karnego, mającą istotny wpływ na treść wyroku, w szczególności :

- naruszenie art.5§2 kpk w zakresie rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść oskarżonego, w tym między innymi poprzez bezpodstawne przyjęcie, że zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona przestępstwa z art.158§1 kk;

- naruszenie art.7 kpk i art.424§1 kpk poprzez dowolną, bo bezpodstawną i nieuzasadnioną ocenę zebranych dowodów w części, w której nie potwierdzają one winy oskarżonego, a także poprzez orzeczenie w przedmiotowej sprawie tylko na podstawie tej części materiału dowodowego, która zdaniem Sądu potwierdziła oskarżenie, z pominięciem dowodów, które je podważały, co stanowiło skutek przekroczenia granicy swobodnej oceny dowodów;

- naruszenie art.7 kpk w zw. z art.92 kpk, art.424§1 kpk i art.410 kpk uniemożliwiające prawidłową kontrolę instancyjną orzeczenia, która wynika z tego, że Sąd Rejonowy nie dopełnił obowiązku sporządzenia uzasadnienia wyroku w całości, pomijając w jego treści wskazania, na jakich dowodach się oparł, uznając iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, jakie fakty i na podstawie jakich dowodów uznał za udowodnione i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych, przywołując je jedynie częściowo w sposób sumaryczny, a inne zaś pomijając, tj. przez przywołanie w uzasadnieniu wyroku zgromadzonych w sprawie dowodów bez dokonania ich analizy oraz pominięcie w uzasadnieniu wyroku niektórych dowodów, a także bez omówienia wzajemnych relacji, jakie zachodzą pomiędzy poszczególnymi dowodami, co uniemożliwia dokonanie merytorycznej kontroli orzeczenia, a także pomijając umotywowania winy umyślnej i stopnia przyczynienia się oskarżonego;

- naruszenie art.8 kpk poprzez powielenie zarzutów aktu oskarżenia i niedokonanie samodzielnych ustaleń w przedmiocie precyzyjnego ustalenia , na czym polegać miał czyn oskarżonego i czy wyczerpał on zmaniona przestępstwa;

- obrazę art.424§1 pkt 2 kpk polegającą na braku wyjaśnienia w wyroku jego podstawy prawnej;

a w konsekwencji na podstawie art.427§1-3 kpk i art.438 pkt 3 kpk;

II. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się czynu zabronionego z art.158§1 kk, podczas gdy w świetle zgromadzonego materiału brak jest dowodów mogących potwierdzić tego typu okoliczność.

Z ostrożności procesowej, na podstawie art.427§1-3 kpk i art.438 pkt 4 kpk, wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność kary, wyrażającą się w pominięciu okoliczności wskazujących na potrzebę łagodniejszej reakcji karnej oraz w relacji do celów, jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego jej oddziaływania;

III. wskazując na powyższe , wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

O b r ó n c a oskarżonego M. B. (1) na podstawie art.444 kpk w zw. z art.425§2 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść M. B. (1). Na podstawie art.427§2 kpk i art.438 pkt 2 i 3 kpk zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a to:

- art.4 kpk przez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść i niekorzyść oskarżonego;

- art.7 kpk przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów;

- art.5§2 kpk przez niezastosowanie wobec oskarżonego zasady przewidzianej w tym przepisie, co jest konsekwencją przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się przestępstwa , gdy tymczasem zebrany materiał dowodowy za tym nie przemawia i ten materiał dowodowy wskazuje, że oskarżony nie dopuścił się przestępstwa.

Na podstawie art.427§1 kpk i art.437§2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego lub uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Ponieważ wniosek o uzasadnienie wyroku złożył wyłącznie obrońca oskarżonego M. B. (1), Sąd Okręgowy odniesie się tylko do apelacji złożonej przez niego.

Apelacja obrońcy jest bezzasadna i na uwzględnienie nie zasługiwała.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest jakichkolwiek podstaw do postawienia Sądowi meriti zarzutu dokonania obrazy rzeczonych przepisów postępowania oraz dokonania błędnych ustaleń faktycznych.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji w niniejszej sprawie oparte zostały o wszechstronną , wnikliwą i kompleksową analizę ujawnionych w sprawie dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej i logicznej, zgodna jest ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów , chronionej treścią art.7 kpk. Natomiast lektura uzasadnienia sporządzonego przez Sąd orzekający,

dowodzi że jest ono szczegółowe i odniesiono się w nim do wszystkich dowodów przeprowadzonych na rozprawie, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, w sposób przewidziany treścią art.424 kpk. Sąd odwoławczy w pełni się z nim utożsamia, wobec czego czuje się zwolniony od ponownego szczegółowego przywoływania tych samych okoliczności.

Odnosząc się zaś bardziej szczegółowo do poszczególnych zarzutów odwoławczych, stwierdzić należy, co następuje :

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może zostać uznany za słuszny tylko wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, bądź jest rezultatem oceny obciążonej nieuprawnioną dowolnością. Zarzut taki nie może sprowadzać się do zwykłej polemiki z ustaleniami sądu, lecz do wykazania jakich mianowicie konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 lutego 1975r, OSNPG 1975/9/84; także wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 1975r, OSNKW 1976/2/64).

Tymczasem apelacja podejmuje w gruncie rzeczy jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego, prezentując nader wybiórczą i subiektywną optykę oceny dowodów oraz poczynionych na ich podstawie ustaleń. Argumenty przywołane przez autora apelacji żadną miarą nie mogą przekonywać co do tego, iżby dowody, które stanowiły dla Sądu I instancji podstawę ustaleń faktycznych, ocenione zostały w wadliwy sposób i obciążone były takimi mankamentami. Przywołana tamże argumentacja w żaden sposób nie może zostać uznana za uprawnioną z punktu widzenia zasady swobodnej oceny zgromadzonych dowodów, prawidłowego rozumowania, a także wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Brak jest też podstaw do postawienia Sądowi meriti zarzutu dokonania obrazy przepisów postępowania.

Powołany przez obrońcę oskarżonej przepis art.4 kpk (zasada obiektywizmu) stanowi, że organy prowadzące postępowanie karne obowiązane są badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego. Zasada ta jest wyrazem postulatu ustawowego, ażeby ustalenia faktyczne odpowiadały prawdzie, co w postępowaniu sądowym jest osiągalne tylko wtedy, gdy przedmiotem zainteresowania sądu jest cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, bez pominięcia istotnych jego części i gdy całokształt tego materiału jest przedmiotem rozważań sądu.

O braku obiektywizmu możemy więc mówić w sytuacji, gdy organy procesowe wykonywały czynności procesowe z pewnym osobistym pozytywnym bądź negatywnym nastawieniem, uprzedzeniem, zaś podejmowane w toku postępowania decyzje były stronnicze, bądź gdy przedmiotem oceny i rozważań sądu orzekającego nie był cały zebrany w sprawie materiał dowodowy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 16 lutego 1978r IV KR 4/78, OSNKW 1978, nr 4-5, poz.52 ; wyrok Sądu Najwyższego z 29 czerwca 1999r, V KN 459/97, OSN Prok. i Pr. 2000, nr 2, poz.10).

Żadna z tych sytuacji nie zachodzi w niniejszej sprawie.

Waga zasady obiektywizmu nie przesądza o tym, że zarzut obrazy art.4 kpk może sam przez się stanowić podstawę apelacji.

Wręcz przeciwnie – zarzut obrazy art.4 kpk nie może stanowić samodzielnej podstawy apelacji. Przepis ten ma bowiem charakter ogólny, a respektowanie gwarantowanej w nim zasady obiektywizmu (bezstronności) gwarantowane jest w przepisach szczegółowych i dopiero wskazanie ich obrazy może uzasadniać zarzut apelacyjny. Stanowisko takie ugruntowane jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i sądów apelacyjnych (por. wyroki Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2004r, V KK 332/03 Prok. i Pr. 2004/7-8/6 oraz z 1 października 2002r V KKN 238/01 LEX nr 56826, postanowienia Sądu Najwyższego z 6 maja 2003r II KK 31/03 LEX nr 78381, z 13 maja 2002r V KKN 90/01 LEX

nr 53913, z 28 grudnia 2001r V KKN 329/00 LEX nr 51623 oraz wyrok Sadu Apelacyjnego w Lublinie z 23 czerwca 2004r II AKa 140/04 Prok. i Pr. 2005/4/17).

Z powyższych względów podniesienie zarzutu naruszenia art.4 kpk nie jest zasadne.

Odnosnie zarzutu obrazu art.5§2 kpk także należało stwierdzić, iż nie znajduje on odzwierciedlenia w całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Naruszenie zasady in dubio pro reo jest możliwe tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych i wobec niemożliwości ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Tak więc gdy pewne ustalenia faktyczne zależne są od np. dania wiary lub odmówienia jej wyjaśnieniom oskarżonego czy zeznaniom konkretnych świadków, nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo, a ewentualne zastrzeżenia co do oceny wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów rozstrzygane mogą być jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny, wynikającej z treści art.7 kpk (wyrok Sądu Najwyższego z 11 października 2002r – V KKN 251/01, OSN Prok. i Pr. 2003r, nr 11, poz.5).

W przedmiotowej sprawie sąd I instancji nie miał żadnych wątpliwości co do ustaleń faktycznych, których dokonał po ocenie całokształtu materiału dowodowego respektując zasady poprawnego myślenia, co znalazło odzwierciedlenie w rzeczowym i logicznym uzasadnieniu swojego stanowiska. Dlatego nie można przyjąć, że sąd I instancji naruszając zasadę wynikającą z art.5§2 kpk rozstrzygnął wątpliwości na niekorzyść oskarżonych, skoro takowych wątpliwości w ogóle nie powziął.

Zdaniem Sądu Okręgowego ocena dowodów poczyniona przez sąd I instancji jest bezstronna, pełna i wolna od błędów faktycznych czy logicznych oraz zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, natomiast próby jej podważenia przez skarżących są niczym innym jak zwykłą polemiką ze swobodną oceną dowodów, co czyni zarzut obrazu art.7 kpk niezasadny.

Obrońca nie wykazał w skardze apelacyjnej, aby w zaskarżonym wyroku, przy ocenie zgromadzonych dowodów, Sąd dopuścił się obrazu art.7 kpk.

Sąd Rejonowy dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w tej części rozważył szczegółowo i wszechstronnie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zeznania wszystkich świadków oraz wyjaśnienia oskarżonych. Wskazał którym i dlaczego dał wiarę oraz którym zeznaniom i wyjaśnieniom nie dał wiary, przedstawiając motywy swoich ocen.

Sąd odwoławczy dzieląc w całości argumentację zawartą w rzeczowym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, pragnie w pełni się do niej odwołać, nie dostrzegając w związku z tym konieczności ponownego jej szczegółowego przytaczania. Ponieważ uzasadnienie Sądu Rejonowego zawiera wyczerpującą analizę wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie ma potrzeby powielania tej argumentacji. Tym bardziej, że apelacja jest lakoniczna, polemiczna i nie zawiera argumentacji, która podważałaby motywację Sądu, czyniąc rozstrzygnięcie błędnym.

Skoro więc ocena zebranych w sprawie dowodów, dokonana została przez Sąd Rejonowy z należyłą starannością i wnikliwością, nie zawiera błędów natury logicznej, jest zgodna ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, to pozostaje ona pod ochroną art.7 kpk.

Ocena dowodów w niniejszej sprawie jest adekwatna do realiów sprawy. Nadto ustalenia sądu mają odzwierciedlenie i potwierdzenie w obiektywnym dowodzie jakim jest nagranie z kamery monitoringu, na którym zostało zarejestrowane przedmiotowe zdarzenie.

Nie odpowiada rzeczywistości twierdzenie apelującego, iżby ów monitoring nie zarejestrował faktu kopnięcia pokrzywdzonego przez oskarżonego M. B. (1), w sytuacji gdy fakty są dokładnie odwrotne. Ów zapis z monitoringu bowiem zarejestrował przebieg zdarzenia i całą przestępczą działalność wszystkich sprawców. Na nagraniu widać, że

każdy z nich przejawiał agresję fizyczną wobec pokrzywdzonego. Widoczne jest też kopnięcie D. M. przez M. B. (1) w twarz.

Wobec istnienia tego rodzaju dowodu wszelkie próby kwestionowania sprawstwa tego oskarżonego nie mogą być uznane za skuteczne.

W tym stanie rzeczy apelację obrońcy oskarżonego należało uznać za bezzasadną, a zaskarżony wyrok podlegał utrzymaniu w mocy.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono po myśli art.636§1 kpk w zw. z art.624§1 kpk, mając na uwadze aktualną sytuację majątkową i rodzinną oskarżonego i fakt konieczności odbycia w przyszłości kary pozbawienia wolności.